

for Toldloven traadte i Kraft: den blotte Forventning om den ved den forøgede Beskyttelse betingede Stigning i Priserne paa Landbrugsprodukter begyndte at kapitaliseres forud for Beskyttelsens faktiske Ikrafttræden. Begge Momenter, saavel Forbedringen som Beskyttelsen, navnlig den forhøjede Korntold, virker sammen til at fremkalde en relativ stærk Stigning i de østelske Provinser, fordi der her paa Grund af den mindre intensive Kultur er et større Spillerum for Fremskridt og fordi det er disse Egenes Storgodser, — som særlig kornproducerende med Afsætning for Øje —, der nyder godt af den forøgede Beskyttelse. Det rent nominelle Moment, eventuelle Forandringer i Pengenes almindelige Værdi, gør Dr. Rothkegel udtrykkelig opmærksom paa, at han ikke har draget med ind i Undersøgelsen. **Henrik Pedersen.**

II.

Salgshyppigheden for Landejendomme i
Preussen og Danmark.

I Statistische Korrespondenz for 14. Juli 1910 findes en statistisk Opgørelse vedrørende »Der Besitzwechsel ländlicher Grundstücke in Preussen 1903—07«. Denne Statistik omfatter Land- og Skovbrugsejendomme paa mindst 2 ha. Der meddeles følgende Omsætningstal som aarligt Gennemsnit for hele Riget:

	Ejerskifte		
	gennem Arv pro mille	gennem Salg pro mille	Tilsam- men pro mille
1907.....	23,0	41,9	64,9
1906.....	22,4	43,7	66,1
1905.....	24,0	41,5	65,5
1904.....	24,0	38,5	62,5
1903.....	24,0	38,9	62,9
1903—07.....	23,5	40,9	64,4

for Toldloven traadte i Kraft: den blotte Forventning om den ved den forøgede Beskyttelse betingede Stigning i Priserne paa Landbrugsprodukter begyndte at kapitaliseres forud for Beskyttelsens faktiske Ikrafttræden. Begge Momenter, saavel Forbedringen som Beskyttelsen, navnlig den forhøjede Korntold, virker sammen til at fremkalde en relativ stærk Stigning i de østelske Provinser, fordi der her paa Grund af den mindre intensive Kultur er et større Spillerum for Fremskridt og fordi det er disse Egenes Storgodser, — som særlig kornproducerende med Afsætning for Øje —, der nyder godt af den forøgede Beskyttelse. Det rent nominelle Moment, eventuelle Forandringer i Pengenes almindelige Værdi, gør Dr. Rothkegel udtrykkelig opmærksom paa, at han ikke har draget med ind i Undersøgelsen. **Henrik Pedersen.**

II.

Salgshyppigheden for Landejendomme i
Preussen og Danmark.

I Statistische Korrespondenz for 14. Juli 1910 findes en statistisk Opgørelse vedrørende »Der Besitzwechsel ländlicher Grundstücke in Preussen 1903—07«. Denne Statistik omfatter Land- og Skovbrugsejendomme paa mindst 2 ha. Der meddeles følgende Omsætningstal som aarligt Gennemsnit for hele Riget:

	Ejerskifte		
	gennem Arv pro mille	gennem Salg pro mille	Tilsam- men pro mille
1907.....	23,0	41,9	64,9
1906.....	22,4	43,7	66,1
1905.....	24,0	41,5	65,5
1904.....	24,0	38,5	62,5
1903.....	24,0	38,9	62,9
1903—07.....	23,5	40,9	64,4

Noget nær en Femtededel af Ejendommene paa 2 ha og derover skiftede saaledes gennemsnitlig aarlig Ejer i 1903—07. Men dette Gennemsnit dækker unægtelig over store Modsætninger mellem de enkelte Provinser. Til Landsgennemsnittet svarer nemlig for Provins Vestpreussen henholdsvis 28,7, 90,8 og 119,5 p. m., for Slesvig-Holsten 21,5, 90,7 og 112,2 p. m. Næst efter disse kommer Provinser som Østpreussen og Posen med de højeste Omsætnings-Tal. Rhinprovinsen danner den modsatte Ydergrænse med henholdsvis 11,8, 12,1 og 23,9 p. m. — Hvad specielt Salgshyppigheden angaar, saa var den for Preussen under ét c. 41 p. m. og Salgsrotationen omkring 25 Aar, men for Slesvig-Holsten og Vestpreussen derimod mindre end den halve Tid, nemlig omkring 11 Aar. Disse to Provinser har saaledes den korteste Salgsrotation i Preussen.

Det er ikke uden Interesse at forsøge at sammenstille disse Tal for Preussen med de tilsvarende for Danmark, saaledes som de nu foreligger beregnede af Statistisk Bureau (Landbrugsforhold i Danmark siden Midten af 19. Aarh., Stat. Tabelværk 5. R. Litr. C Nr. 4). For Danmark var Salgsprocenten i Femaaret 19⁰⁵/₀₉ følgende:

	Solgte Ejendomme i $\frac{0}{0}$ af samtlige Ejendomme 1905—09	
	Huse ($\frac{1}{4}$ —1 Td, Htk.)	Gaarde
Almindelig fri Salg	37,0	19,7
Tvangssalg	0,4	0,3
Familjesalg	4,5	6,5
Næringssalg	0,9	0,5
Tilsammen	42,8	27,0

Den preussiske Statistik forstaar nu ved Salg Overdragelse til andre end Familie og Slægtninge. Den danske Statistiks »Familjesalg« maa derfor fradrages: 4,5 $\frac{0}{0}$ for Huse og 6,5 $\frac{0}{0}$ for Gaarde. Den preussiske

Statistik har fremdeles ingen Inddeling efter Størrelsesklasser ud over selve Minimumsgrænsen 2 ha, som altsaa skulde svare til den danske Statistiks Grænse $\frac{1}{4}$ Td. Htk. Sammenregnes de danske Tal for Huse og Gaarde og bortses fra Familjesalg, kommer man til følgende Salgsprocenter for Øerne, Jylland og hele Landet:

Solgte Ejendomme i $\frac{0}{100}$ af samtlige Ejendomme 1905—09 (bortset fra Familjesalg)			
	Øerne	Jylland	Hele Landet
Gaarde	18,6	22,0	20,5
Huse	35,1	40,8	38,3
Tilsammen	25,9	30,8	28,7

28,7 $\frac{0}{100}$ af samtlige Ejendomme paa over $\frac{1}{4}$ Td. Hrtk. omsattes saaledes i 1905—09. svarende til en gennemsnitlig Salgshyppighed af c. 5,7 $\frac{0}{100}$ aarlig, som saaledes er det Tal, der nærmest maatte stilles sammen med de 40,9 p. m. (4,1 $\frac{0}{100}$) for Preussen. Den almindelige Salgshyppighed synes saaledes noget højere i Danmark. Sammenholdes Tallene for Slesvig-Holsten med dem for Nørrejylland, nemlig 9,1 $\frac{0}{100}$ mod c. 6,2 $\frac{0}{100}$ i aarligt Gennemsnit, synes der ikke at være Tvivl om, at Salgshyppigheden maa være noget større syd for Grænsen end nord for denne, selv om det ogsaa tages i Betragtning, at Minimumsgrænserne for de medtagne Ejendomme (2 ha— $\frac{1}{4}$ Td. Htk.) ikke her falder saa nær sammen. Den preussiske Statistik tillader ikke nogen Deling mellem Slesvig og Holsten, og det er saaledes ikke muligt at se, om Salgshyppigheden i de to Landsdele er nogenlunde ens, eller om den f. Eks. skulde være særlig høj i Slesvig. Tallene for Posen, Vestpreussen, Østpreussen og til Dels Pommern viser nemlig hen til, at Omraaderne for de høje Salgsprocenter og for Nationalitetskampene for en væsentlig Del falder sammen. Hovedresultatet af de anførte Tal synes da at være dette, at ser man bort fra de nævnte

Omraader, er Salgsrotationen i Preussen, maalt efter danske Forhold, ikke paafaldende hurtig.

Henrik Pedersen.

III.

Huslejens Størrelse i Forhold til Boligens Rumindhold.

I Byen Fürth har man foretaget en meget indgaaende Undersøgelse angaaende Bolig- og Huslejerforholdene. Man har saaledes ikke — som det ellers sædvanlig er Tilfældet — nøjedes med at gruppere Lejlighederne efter Antallet af Værelser, men man har skaffet sig Oplysning om deres Rumindhold og derefter for hver enkelt Lejlighed beregnet Lejens Størrelse pr. Kubikmeter.

Hovedresultatet af denne Undersøgelse, der omfatter over 11000 Lejligheder, ses af nedenstaaende Tabel:

Lejligheder med	Antal Lejligheder	Gennemsnitlig Leje pr. Kubikmeter
1 Værelse	687	2,72 Mk.
2 Værelser	4427	2,26 —
3 —	9713	2,02 —
4 —	1014	2,00 —
5 —	548	2,06 —
6 —	327	2,17 —
7 —	266	2,25 —
8 —	151	2,40 —
9 —	73	2,76 —
10 —	35	2,80 —
over 10 Aar	6	3,17 —
Tilsammen...	11247	2,19 Mk.

Den gennemsnitlige Leje for alle de 11000 Lejligheder var altsaa 2,19 Mk. pr. Kubikmeter. Men det vil ses, at Lejen pr. Kubikmeter varierer stærkt efter Lejlig-